

N O W I N Y
Z A M O J S K I E
Pismo tygodniowe

poświęcone zagadnieniom politycznym, sprawom spo

Warszawa miejscowemu.

№ 6 (35)

Zamość, d. 9 Lutego

R. III

Istniejące od 1805 roku.

ZAKŁADY OGRODNICZE

C. U L R I C H

WARSZAWA - Ceglana 11.

zawiadamiają, że wyszedł z druku

CENNIK NASION i NARZĘDZI OGRODNICZYCH NA ROK 1919

i na żądanie rozsyłany jest bezpłatnie.

TREŚĆ: Rezultat wyborów. — Zamojszczyzna Cieszyński. Kronika. Historyczny tydzień. Ofiary.

Rezultat wyborów.

Według urzędowych danych Głównej Komisji Wyborczej 23 Okręgu Wyborczego lista № 3 otrzymała jeden mandat poselski, lista № 4 dwa mandaty i lista № 8 siedem mandatów. Mandaty te otrzymali posłowie: Zygmunt Dreszer, redaktor z Lublina, Mikołaj Wojtan, rolnik z Janowa, Antoni Gałka, rolnik z Woli Rożanieckiej w Biłgorajskim, Błażej Dzikowski rolnik z Urzędowa w Janowskim, Kazimierz Bagiński, dziennikarz w Warszawy, Maciej Rataj, profesor gimn. w Zamościu, Piotr Palonka, rolnik z Siennicy Król. w Krasnymstaw., Stanisław Pomarański, rolnik z Michalowa w Zamoj., Kazimierz Wojtaszek, rolnik z Dzierzkowie w Janow. i Jan Margol, fernal z folw. Góry w Zamoj.

Przyjrzymy się liczbom, które zdecydowały o wyborze wyżej wymienionych osób. Prawo

do głosu miało zapisanych osób w pow. Zamoj 62452, w Biłg. 40146, w Krasn. 51413 w Janow. 55195. Reklamowało osób bardzo wiele np. w Zamościu około 25% z powodu niewięgnięcia na listy wyborcze. Głosowało w Zam. 46260, w Biłg. 23055, w Krasn. 42465 w Janow. 38613, to jest około 70%. Unieważniono głosów 567. Głosy podzieliły się następująco: na listę № 1—6 gł. № 2—91 gł., № 3—12772 gł. № 4—26776 gł. № 5—10744 gł. № 6—10 gł. № 7—79 gł. № 8—85586 gł. № 9—8120 gł. № 10—5607 gł. № 11—34 gł. i № 12—1 głos.

Na listę № 3 padło w Zam. 8987, w Biłg. 857, w Krasn. 611, w Janow. 2317.

Na listę № 4 padło w Zam. 8629, w Biłg. 7096, w Krasn. 5645, w Janow. 5406.

Na listę № 8 padło w Zam. 24040, w Biłg. 12924, w Krasn. 33382, w Janow. 15240.

Lista № 5 Ks. Okonia w Janow. 10724.

Listy żydowskie № 9, 10 i 11 miały zwolenników: w Zamoj. 3402-1076-16 w Biłg. 566-1417-2, w Krasn. 2199-520-15, w Janow. 1953-2594-1.

Z powyższego widzimy, że socjaliści osiągnęli na liście № 3 pewne powodzenie w Zamoju. (19% głosów) i w Janowie. (6%), zato w Biłgor. tylko 3%, a w Krasn. 1,4 %, ogólnie 9%.

Narodowa lista № 4 miała w Zam. około 20%, w Biłg. 31%, w Krasn. 13,5 %, i w Janowie. 14%, ogólnie 18%.

Ludowo-socjalistyczna ósemka miała w pow. Zam. 52%, w Biłg. 56%, w Krasn. 78% i w Janowie. 39%, ogólnie 57%.

W powiecie Zamojskim rezultat głosowania przedstawia się następująco:

W gminie	Lista № 3	Lista № 4	Lista № 8
Frampol	2	684	1648
Goraj	16	125	2283
Krasnobród	946	604	356
Łabunie	377	740	1205
Mokre	780	430	2164
Nielisz	566	116	2262
Suchowola	658	785	949
Sułów	147	165	3800
Skierbieszów	198	767	860
Stary Zamość	1180	288	1602
Szczebrzeszyn	212	607	349
Radecznica	13	202	2691
Tereszpol	729	549	952
Wysokie	1005	101	733
Zamość	1009	1133	898
Zwierzyniec	843	659	1163
Miasto Zamość	306	674	173
Razem	8987	8629	24088

Jak z tego zestawienia widzimy, gminy bliższe Zamościa więcej oddały głosów na listę № 3 niż w dalszych gminach. Są to naturalnie wyniki agitacji, w której brali czynny udział nawet przedstawiciele miejscowego komisarjatu, szczególnie p. Jan Emeryk, który widocznie za nic sobie ma rozporządzenia ministerjalne, jak np. min. Thugutta do komisarza w Kielcach Loefflera: „agitację należy pozostawić stronnictwom politycznym. Agitację, uprawianą przez czynniki administracji państwowej na rzecz takiego lub innego kierunku politycznego, uważam za niedopuszczalną i winni jej będą surowo karani“.

Ażeby nie być gołosłownym, stwierdzamy na tem miejscu, że p. Jan Emeryk, zastępca komisarza rządowego w Zamościu, jest filarem i twórcą nieomal partji PPS w Zamościu

i czynnie występował na zwoływanych przez siebie wiecach przedwyborczych w Klemensowie, Krasnobrodzie, Zamościu i t. d.; zrywał zebrania innych kierunków politycznych (Wiec rzemieślniczy w Zamościu); jako więc partyjny agitator nie powinien zajmować odpowiedzialnego stanowiska rządowego, które muszą być obsadzone przez ludzi bezstronnych i więcej zrównoważonych.

Nie bez grzechów też są działacze na korzyść listy № 4. Przedewszystkiem przybieranie niefortunnym etykiet, posiłkowanie się ludźmi niepopularnymi, prowadzenie agitacji więcej odezwaniami niż żywym słowem na wiecach, to wszystko dawało broń w rękę stronie przeciwnej, że lista № 8 jest ludowa-chłopska, a № 4, choć na niej umieszczono siedmiu włościan, jest listą „Panów“!

Tak zwane Stronnictwo Ludowe odniosło zwycięstwo, przeciwko czemu nie mielibyśmy nic absolutnie, gdyby nie świadomość, że rej w tym stronnictwie wiodą nie ludowcy, a różnego rodzaju karjerowicze polityczni. Ale lud nasz otrząśnie się z takich wpływów dość prędko i odróżni farbowane lisy od ludzi mających dobro kraju na względzie.

Lesiewski.

Zamojszczyzna Cieszynowi.

Na innym miejscu drukujemy listę ofiar złożonych na rzecz Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego z różnych zakątków naszego powiatu. Suma ta wyraża się cyfrą 933 kor. zebranych od maja do listopada b. r.

Inicjatywa hasła „Zamojszczyzna Cieszynowi“ wyszła z Klemensowa i on też złożył najpoważniejszą część zebranych pieniędzy. Rozpoczęte dzieło zbiórki na księstwo Cieszyńskie winno znaleźć poparcie wśród ludności, będzie to zarazem upominkiem dla braci naszych z nad Olzy, będzie dowodem pamięci i serca, którego dziś tak nam bardzo potrzeba. Kiedy zapadł haniebny traktat brzeski cała ludność księstwa Cieszyńskiego na wiecach, przez swoich posłów i delegatów zaprotestowała gorąco przeciwko wyłączeniu ziemi chełmskiej, a choć sami jęczeli jeszcze w niewoli, nietylko że ślali nam na chełmszczyznę bracia ślązacy słowa otuchy i wytrwania

lecz i sami najuroczyściej manifestowali i wypowiadali się za przyłączeniem do Polski. Za to serce odpląćmy się również sercem i dajmy wdowie grosze na oświatę narodową. Wyobraźmy sobie długą bo 600 letnią niewolę. Wyobraźmy sobie rzecz drugą, że żywił polski w ciągu tej wiekowej niewoli nie wynarodowił się, a gdy nadeszła wielka godzina zmartwychwstania narodów zawołał donośnie: chcę wrocić na łono Polskiej Macierzy.

Prastaremu Szląskowi podziw, uznanie i cześć. Długa niewola, potężny i bogaty zasobny we wszystko wróg porobił jednak wyłomy. Walka była nierówna i straty ponieśliśmy, ale w Polsce niepodległej zadane rany zostaną zagojone; Macierz Cieszyńska utrzymuje cały szereg szkół ludowych, ochron, gimnazjów, bibliotek i t. p. fundusze czerpie z ofiarności całego społeczeństwa, które rozumiejąc, czem są dla nas te kresy, nie szczędzi ofiar.

Złożyliśmy około 1000 koron, złóżmy jeszcze choć drugi tysiąc. Czy niestać nas? Czyśmy tak ubodzy? Tam, gdzie walka idzie o duszę narodu nie wolno nam być obojętnymi.

A. Borkowski.

Kronika.

— „Podwieczorek artystyczny“ na dochód Tow. przyj. żołn. pol. zgromadził w niedzielę „cały Zamość“ w sali sejmikowej przysparzając około 4000 koron dochodu towarzystwu.

— „Szopka Krakowska“ p. Namysłowskiej w sali gimnazjalnej wystawiona w sobotę 1 lutego uprasza się wprost o zaznaczenie tej pomyslowej i artystycznej pracy tak w kostjumach marjonek, jak też w dostosowanych śpiewach i treści przemówień działających figur; przedewszystkiem zaś wieje z niej polskość i gorące umiłowanie wszystkiego co nasze. Dochód z przedstawienia przeznaczony w połowie na wpisy szkolne, a w połowie na Lwów.

— Straży kresowej zebranie ostatnie poświęcone było sprawie agitacji dla wzmożenia w naszym powiecie podpisywania pożyczki państwowej i zbierania darów na skarb narodowy. Zebrani przedstawiciele instytucji finansowych i społecznych wybrali ściślejszy komitet do wykonania rzuconych projektów. Jeśli się zważy zmienność kursu waluty rosyjskiej i austriackiej, narażającą posiadaczy gotówki na ciągłe straty i obawy, to okaże się, że lokata pieniędzy w pożyczce państwowej polskiej, zabezpieczonej całym ma-

jątkiem państwa, jest nie tylko patryjotycznym uczynkiem, ale zabezpieczeniem swych oszczędności przed stratami. Z tego powodu i towarzystwa udziałowe powinny część swych kapitałów rezerwowych umieścić w pożyczce państwowej.

— *Swój do swego.* Z wielu stron proszeni jesteśmy o zwrócenie uwagi na pewną anomalję w stosunkach naszego miasta. Jest kamienica żydowska: wszystkie sklepy wynajęte są żydom i nawet nas to nie dziwi; dlaczego przeć w kamienicach polskich nie oddane jest pierwszeństwo polakom? Przy odnawianiu kontraktów należałoby mieć to na względzie, czy to w „Centralnym domu“, czy kamienicy Hr. Ronikierowej, p. Namysłowskiego i t. d. i nie zapominać o zasadzie „swój do swego“.

— *Wystawa malarzka* prac pp. Kopczińskiego i Gajewskiego zapowiedziana została na najbliższą przyszłość. Będzie to zapewne pierwszy tego rodzaju pokaz w naszym mieście, to też budzi ogólne zaciekawienie.

HISTORYCZNY TYDZIEŃ.

Wedle dotychczasowych informacji w obradach Sejmu wezmą udział zarówno przedstawiciele Wielkopolski jak i kresów Polski. Wielkopolska dostarczy 126 posłów, w tem 80 członków Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu i 46 delegatów związków kulturalnych i zawodowych.

Sesje sejmową zainauguruje 9 b. m. uroczyste nabożeństwo w katedrze św. Jana o godz. 10-ej rano, które celebrować będzie prymas Polski arcyb. ks. Dalbor, poczem posłowie udadzą się do sali sejmowej.

Obrady Sejmu zagai jako najstarszy wiekiem b. prezes Koła polskiego w Berlinie poseł ks. Radziwiłł. (Poseł przemyski Dr. Tarnawski jest tylko o 3 dni młodszy od ks. Radziwiłła).

Z kolei zgłoszonym będzie wniosek tej treści, że Sejm obradujący konstituuje się jako najwyższe źródło władzy w Polsce, zaczem nastąpi w jego ręce zgłoszenie ustąpienia całego obecnego gabinetu.

Tymczasowo władzę ujmie w swe ręce prezydium Sejmu jako konwent seniorów i przygotowuje następnie wnioski odnośnie do składu nowego rządu.

Pierwszy dzień obrad zakończy manifestacja Sejmu na rzecz zaprzyjaźnionej koalicji. Zamierzonym jest ukonstytuowanie między innymi „komisji rugów poselskich“, której zadaniem będzie ściśle zbadanie ważności mandatów poselskich i zarzutów w tej mierze wniesionych. Chodzi o postępowanie egzemplaryczne, wykluczające w przyszłości niedopuszczalne praktyki agitacyjne i tezror.

OFIARY.

Zamojszczyzna Cieszynowi.

(cyfry oznaczają korony).

Grabkowscy z Michalowa 20, K. Świdorski z Mokrego-Lipia 20, Koło Macierzy w Klemensowa 20, Irena Bieske z Klem. 5, Józef Rodak z Klem. 5, W. Klaude z Zamościa 4, J. Wyszynski z Klem. 20, M. Cichosz z Klem. 2, Fr. Biesaga z Klem. 2, Jan Bieske z Klem. 3, St. Huskowski z Sulowca 20, B. Kiliński z Klem. 10, J. Szulecki z Szczepieszyna 5, J. Domański z Borowiny 6, J. Klimaszewski z Klem. 20, Jan Jastrzębski z Klem. 2, A. Betlej z Klem. 3, A. Mościbrodzki z Rozłóp 3, A. Zybura z Klem. 2, W. Bartoszczyk z Klem. 2, Br. Janicki z Klem. 2, R. Szubert z Klem. 2, J. Kukułowicz z Klem. 2, H. Mazurowski z Klem. 10, Golakoski z Żdanowa 5, M. Piuciński z Klem. 1, T. Furmanik z Klem. 1, L. Wiśniewski z Klem. 2, S. Słomiński z Klem. 1, W. Balcer z Klem. 4, T. Karpiński z Panasówki 5, M. Zacierka z Klem. 1, Maciej Wiśniewski z Klem. 1, Franc. Wiśniewski z Klem. 2, J. Nowakowski z Klem. 2, W. Małujna z Niedzielisk 10, E. Pulikowski z Klem. 10, J. Jasina z Klem. 1, S. Skiba z Klem. N. Węgielkówna z Klem. 8, A. Boskowski z Klem. 8, M. Niemirowski z Klem. 6, K. Śliwowski z Klem. 6, Michał Mościbrodzki z Klem. 4, P. Płatek z Klem. 2, J. Wojski z Klem. 4, J. Grochulski z Klem. 4, P. Ciesielscy z Michol, 6, W. Betlejówna z Klem. 3, Stowarzyszenie Spożywcze w Klem. 50, T. Przyłuski z Zarudzia 10, J. Bac z Klem. 2, ks. Kimaczyński z Szczepiesz 3, Dzieci przedstawienia w Klem. 20, Piotr Czernicki z Szczepiesz 10, J. Wyszynski z Klem. 10, H. Lipczyński z Mokrego 20, Jakób Cebryk z Klem. 2, J. Lipczyński z Mokrego 50, M. Wróblewska z Obroczy 10, F. Sepetkowski z Klem. 2, st. Huskowski z Sulowca 10, Józef Cebryk z Klem. 6, Antoni Krygier z Michal. 4, Paweł Płatek z Klem. 2, L. Winogrodzki z Łapiguza 20, B. Kiliński z Klem. 2, St. Hajer z Pułówka 10, M. Cichosz z Klem. 2, Józef Godzisz z Rozłóp 2, J. Wojski z Klem. 4, Jan Krackiewicz z Szczepiesz 4, A. Sawicki z Brodów 10, Sadós z Klem. 1, N. N. z nad Piawy 10, Wloch. Bieske z Klem. 3, Franc. Misiński z Klem. 4, Irena Bieske z Klem. 5, Leon Skupieński ze Stawu 20, Jan Bieczyński ze Zwierzyńca 2, Z powodu ślubu p. Ireny Bieske z p. Józefem Rodakiem składa Józef Cebryk 25, Władysław Domini z Klem. 10.

Razem z ofiar kor. 633—

Za 3000 nalepek na listy po 10 hal.

K. Czarnowski plenipotent	za 1200 nalepek	120
Tow. Ziemiań	„ 500	50
Stow. spożywcze w Klemen.	„ 200	20
Fabryka gilz „Omega“	„ 200	20
Doktorowa W. Bugucka	„ 200	20
Drobn e	„ 700	70

Razem kor. 300

Ogółem kor. 933

Powyższa suma została przekazana Zarządowi Głównemu Macierzy w Cieszynie.

A. Borkowski.

Wykaz przedmiotów złożonych na Skarb Narodowy. w Ziemiań. Tow. Wzajemn. Kredytu.

Edw. Stodółkiewicz 23 korony srebrne i 1 sygnet złoty. Jerzy Bojakowski 1 złoty zegarek i 1 złoty breloczek. Emilji Bacówna 9 koron 2½ marki, 10 pensów i 50 kop. (wszystko srebrem). Jan Sajkiewicz 45 rb. w złocie. Dr. Moniuszko i Wróblewski 1 sygnet złoty 65 rb. w złocie i 75 rb. rubl. papier. Franc. Janicki 100 kor. papier. Jan Stryjek 16 rb. papier. Dr. Gelibter 1-10-cio markówkę w złocie, 7 marek srebrnych, 3½ rb. srebrne i 10 szt. rubli papier. Marjan Plachecki 100 koron i 100 franków w złocie. Lesiewski Józef 5 rb. w złocie, 2 monety po 10 złotych 3 monety po 5 złotych, 1 rubel, 2 monety po ½ rubla, 2 monety po 25 kop. 1 moneta 2 złote polskie, 4 korony, 3 półmarkówki wszystko srebrem.

p. E. K. nierzyjęte przez p. W. Lipczyńskiego kor. 30 na Tow. przyjac. żołnierza polskiego.

SKARBU i WOJSKA — WOJSKA i SKARBU

potrzebuje dziś OJCZYŻNA dla utrwalenia swego zagrożonego bytu!

JEDYNI E

Polska Pożyczka Państwowa

uratuje nas od klęsk i niebezpieczeństw!

Nie do ofiarności więc, lecz do poczucia obowiązku każdego Polaka zwraca się Państwo

Polskie, żądając zapisów na **pożyczkę**.

Frenumerata „Nowin Zamojskich“ wynosi
20 K. rocznie, 10 K. półrocznie.

CENY OGŁOSZEŃ: cała kolumna 80 koron
Drobne ogłoszenia 20 halerzy za wyraz

Adres redakcji i administracji: **Zamość.**

Redaktor i wydawca **Józef Lesiewski.**